

Nr 14.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för vissa personer från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp; given Stockholms slott den 22 januari 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 januari 1943.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:t två framställningar om befrielse för vissa personer från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp.

1:o.

Under år 1920 inköpte Albert Åhman i Gullträsk av staten ett virkesparti för 30,687 kronor 46 öre. För gäldande av berörda belopp jämte ränta ingingo O. F. Carlsson och K. Pettersson, Boden, samt Aug. Wikström och J. A. Granqvist, Brännberg, solidarisk proprieborgen. Härefter förpliktades genom länsstyrelsens i Norrbottens län utslag den 18 november 1921

Åhman, Carlsson, Wikström och Granqvist, vilken av dem bäst gälda förmodade, att till kronan utbetala 30,687 kronor 46 öre jämte sex procent ränta därå från den 15 september 1920, till dess betalning skedde ävensom ersättning för kostnaderna i målet med 75 kronor 15 öre.

Wikström inköpte vidare år 1921 av staten ett virkesparti för 10,757 kronor 50 öre, för vilket belopp jämte ränta borgen tecknades av Granqvist och J. A. Carlsson, Brännberg. Genom förenämnda länsstyrelses utslag den 25 februari 1922 förpliktades Wikström och Granqvist, vilken av dem bäst gälda förmodade, att till kronan utbetala 10,757 kronor 50 öre jämte ränta ävensom ersättning för kostnaderna i målet med 26 kronor 30 öre.

I en av domänstyrelsen med skrivelse den 30 juli 1942 jämte yttrande av vederbörande landsfiskal överlämnad ansökning har *Wikström* hemställt att mot inbetalande av 5,000 kronor befrias från vidare betalningsskyldighet till domänverket på grund av förenämnda två virkesköp. Häröver har statskontoret avgivit infordrat utlåtande den 28 augusti 1942. Av handlingarna i ärendet inhämtas följande.

Å domänverkets fordran på grund av det av Åhman inköpta virkespartiet har avbetalning den 24 mars 1925 skett med 4,310 kronor 33 öre genom utdelning i borgensmannen Granqvists konkurs. Å andra sidan har fordringsbeloppet ökat på grund av att förfallna ränteutgifter ej guldits, så att detsamma den 15 maj 1942 utgjorde tillhoppa 61,912 kronor 81 öre, varav 26,377 kronor 13 öre belöpte å kapitalfordringen, 35,460 kronor 53 öre å räntor och 75 kronor 15 öre å kostnader.

Även å fordringen på grund av det mellan domänstyrelsen och Wikström år 1921 träffade köpeavtalet har genom utdelning i Granqvists konkurs verkställt en avbetalning med 1,440 kronor. Domänstyrelsens ifrågasvarande fordran utgjorde den 15 maj 1942 21,452 kronor 49 öre, varav 9,317 kronor 50 öre belöpte å kapitalfordringen, 12,108 kronor 69 öre å räntor och 26 kronor 30 öre å övriga kostnader.

Wikström har den 4 juni 1942 till domänstyrelsen inbetalt ett belopp av 5,000 kronor.

Till stöd för sin ansökning har *Wikström* anfört, att anledningen till att hans skuld till domänverket ej kunnat slutligt gäldas varit att de personer, till vilka han i sin tur försålt ifrågasvarande virkesparti, ej kunnat mottaga detsamma, på grund varav virket till stor del blivit kvarliggande i skogen. Wikström ansåge sig med hänsyn till sin ålder (64 år) icke längre hava ekonomisk möjlighet att anskaffa ytterligare medel för gäldande av sin förevarande skuld.

Enligt vad *vederbörande landsfiskal* och *fjärdingsman* upplyst är Wikström gift samt har 4 barn, därav 1 minderårigt och ytterligare 2 som icke äro självförsörjande. Han förtjänar sitt uppehälle huvudsakligen genom smärre diversearbeten. År 1941 lyckades han genomföra en kolaffär med en så stor förtjänst, att 5,000 kronor kunde disponeras för betalning till domänstyrelsen. Denna affär synes ha varit av rent tillfällig natur och några utsikter för Wikström att i framtiden göra liknande affärer anses icke föreliggande. Wikström är känd som en mycket redbar man, vilken alltid velat göra rätt för sig. Landsfiskalen har funnit Wikströms erbjudande mycket förmånligt samt tillstyrkt detsamma.

Hos Wikström har vid utmätningsförsök icke någon del av skuldbeloppet kunnat uttagas. Åhman, J. A. Carlsson och Granqvist ha avlidit utan att efter-

lämna några tillgångar. O. F. Carlsson har varit försatt i konkurs, som ej lämnat någon utdelning för domänstyrelsen. Han saknar utmätningsbara tillgångar.

Domänstyrelsen har hemställt att, då utsikt icke kunde antagas förefinnas att erhålla någon betalning för ifrågavarande två fordringsbelopp utöver av Wikström erlagda 5,000 kronor, sagda inbetalning måtte godtagas såsom full och slutlig likvid för domänstyrelsens angivna fordringar hos Wikström.

Statskontoret har uttalat att ämbetsverket, med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter, icke ville motsätta sig bifall till domänstyrelsens hemställan.

Vad i ärendet förekommit giver vid handen, att utsikterna att av Wikström erhålla ytterligare likvid för kronans ifrågavarande fordringar utöver det av honom erlagda beloppet, 5,000 kronor, torde vara tämligen ringa. Med hänsyn härtill och till övriga i ärendet angivna omständigheter tillstyrker jag, att ifrågavarande inbetalning godtages såsom full likvid för domänstyrelsens förenämnda fordringar hos Wikström. Frågan torde emellertid böra underställas riksdagens prövning.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ett av August Wikström inbetalt belopp å 5,000 kronor må godtagas såsom full likvid för statsverkets fordran gentemot honom på grund av ifrågavarande två virkesköp.

2:o.

För fullgörande av ett av Martin Aspman, Fågelsjö, år 1918 med domänstyrelsen ingånget kontrakt angående köp av virke tecknades solidarisk proprieborgen av M. Persson, Fågelsjö, och Olof Olsson, Alfta. Sedan Olsson år 1919 avlidit, tecknades år 1920 för kontraktets fullgörande ny borgen av firman Alfta ångsåg & hyvleri, Olof Olsson. Genom länsstyrelsens i Gävleborgs län utslag den 9 februari 1922 förpliktades herefter Märta Olsson, O. Hj. Olsson, Waldemar Olsson, Erik Olsson, Einar Olsson och Frida Olsson, alla såsom delägare i förenämnda firma, att gemensamt eller vilkendera bäst gälde gitte till kronan utgiva 29,540 kronor 96 öre jämte sex procent ränta därå från den 1 juli 1921 tills betalning skedde ävensom att ersätta kostnaderna i målet med 10 kronor 55 öre.

I skrivelse den 29 januari 1942 har *Waldemar Olsson, Erik Olsson, Einar Olsson och Frida Olsson* hemställt om befrielse från dem åvilande betalningsansvar till kronan på grund av förutberörda av firman Alfta ångsåg & hyvleri tecknade borgensförbindelse. Sökandena ha härvid anfört följande.

Firma Alfta ångsåg & hyvleri eller Olof Olssons dödsbodelägare måste år 1922 avträda sina tillgångar till konkurs. Därigenom bortföll förmågan för dödsbodelägarna att fullgöra den av Olof Olsson och firman ingångna borgensförbindelsen.

O. Hj. Olsson avled år 1937 utan att efterlämna några tillgångar. Hans dödsbodelägare ha icke avfordrats någon betalningsskyldighet för borgensför-

bindelsen, varför i detta fall preskription inträtt och betalningsskyldigheten överförts på övriga firmadelägare.

Märta Olsson avled år 1939, varefter dödsboet efter henne avträdde till konkurs, som handlagts enligt 185 § konkurslagen.

Sökandena befunnos vid påfordran senast år 1939 att infria borgensförbindelsen sakna utmätningsbara tillgångar och sakna alltjämt sådana. Icke heller förefinnas några förutsättningar att någon av sökandena hädanefter skulle kunna förvärva dylika tillgångar.

I yttrande den 24 mars 1942 har *domänstyrelsen* avstyrkt framställningen. Härefter har statskontoret, med överlämnande av en inom ämbetsverket verkställd utredning, avgivit utlåtande den 12 juni 1942.

Av tillgängliga handlingar inhämtas följande rörande sökandenas personliga och ekonomiska förhållanden.

Waldemar Olsson är 57 år samt ogift. Han är anställd hos Aktiebolaget Alfta ångsåg mot en lön av 300 kronor för månad. Han saknar utmätningsbara tillgångar och häftar för oguldna skatter med avsevärda belopp.

Erik Olsson är 53 år samt ogift. Han har tillfälliga arbeten såsom bokförare. Han saknar utmätningsbar egendom samt häftar för oguldna skatter med avsevärda belopp.

Einar Olsson är 55 år samt gift. Han är anställd som sågverksinspektör vid Bäckebo ångsåg mot en lön av 4,200 kronor för år. Einar Olsson har efter samråd med sina syskon meddelat, att de äro villiga att såsom likvid för sin skuld till statsverket erlägga 500 kronor, vilket belopp Olsson förklarat sig vilja försöka anskaffa.

Frida Olsson är 48 år samt ogift. Hon förestår en mindre pappershandel mot en lön av 75 kronor för månad. Hon saknar utmätningsbar egendom.

Statskontoret har uttalat, att ämbetsverket — i betraktande av vad den av ämbetsverket verkställda utredningen givit vid handen rörande sökandenas ekonomiska förhållanden — för sin del icke ville motsätta sig att såsom full likvid för statsverkets fordran gent emot sökandena godtoges ett kontant belopp av 500 kronor.

*Departements-
chefen.*

Sannolikt föreligga icke några utsikter att av sökandena erhålla större belopp såsom likvid för kronans ifrågavarande fordran än det Einar Olsson förklarat sig vilja försöka anskaffa. Med hänsyn härtill tillstyrker jag i likhet med statskontoret att såsom full likvid godtages ett kontant belopp av 500 kronor. Riksdagens samtycke härtill torde emellertid böra inhämtas.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen,

att Waldemar Olsson, Erik Olsson, Einar Olsson och Frida Olsson må befrias från vidare betalningsskyldighet till kronan på grund av ifrågavarande virkesköp under förutsättning att till domänverket inom tid som Kungl. Maj:t bestämmer inbetalas ett belopp av 500 kronor.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o och 2:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Benno Gårdsten.
